

Métfői Napló

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 160.—, negyedévre 40.—, 1 hóra 15.— kor.

POLITIKAI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN HÉTFOÉN REGGEL

SZERKESZTŐSÉG: VIII., RÖCK SZILARD-U. 3
KIADÓHIVATAL: VI., NAGYMEZŐ-UTCA 8. SZ

Kedden véget ér a génuai konferencia

Páris, május 14.

(A Havas-Ágynökség jelenti Génuból.) Az értekezlet tulajdonképpen véget ért. Lloyd George tegnap este kifejezte, hogy a konferencia kedden befejezi munkálatait, ha szakértői bizottság működéséről a megállapodás létrejön.

Azon az eszmecserén, amelyet Lloyd George és Barthou délután folytattak, Franciaországnak valószínűleg három pontba foglalt kívánságainak teljesítését helyezték kilátásba. Ezek a pontok a következők: 1. a szakértői bizottságot nem az értekezlet, hanem a kormányok nevezik ki, 2. a bizottságok nem szabad vegyesnek lenni (ami nyilvánvalóan németeknek és az oroszoknak a bizottságból való kizárását jelenti) és nem szabad az oroszokat minden feltétel nélkül a bizottság munkálataiba bevonni, 3. a bizottság kezdődésére arra kell szorítkoznia, hogy javaslatokat szövegez meg a kormányok részére, de nem szabad a kormányokra kötelező halálozatokat hozni.

Francia félhivatalos a magyar jóváteiről

(MTI. tudósítójának jelentése.) Alvasu a Temesben hosszasan foglalkozik a jóvátétel kérdésével. E kérdésben hibák történtek ugy magyar részről, mint a szövetségesek részéről. Még kell állapítani, hogy az ország pénzügyi helyzete nehéz. A közpénztár, az intelligencia és a munkássztyál a legtöbbet szenved a lét-feltételek nehézsége miatt. A közvelemény a kormány békés politikájára mellett van. de halálozatosan elutasítja álláspontra helyezkedik a jóvátétel szemben. Minden magyar, az összes politikai pártok, valamennyi társadalmi kategória és osztály, melveket annyi különböző kérdés választ szét, egy egészét alkot a jóvátétel kérdésében. A ciklírő véleménye szerint ez a kérdés egyszerűen kavargathatja fel az egész magyar nép nyugalmát, még pedig igen mélyreható, sőt veszedelmes módra. A magyar nép meggyőződése az, hogy már eddig is többlet fizetett bármely más legyőzött nemzetnél, anélkül, hogy büne nagyobb volna, mint másoké. A magyar nemzet ma szegénynek és szerencsétlennek érzi magát.

A jóvátételi bizottság, sajnós, csak számokkal működik. Azért baj ez, mert a hideg számok nyútanak ugyan képet a meglévő anvagi helyzetről, de semmit sem mutatnak meg a népléki állapotból. Ezzel pedig az ilyen komlv helyzetben ugyan egy számotni kell, mint a számokkal. Annáti inkább szükséges ez, minthogy minden áron pacifikálni skarnak. A kivezető út innen is valószínűleg az arany kőzép.

Andrássy Tihanyban elkerülhetetlennek mondotta a detronizációt

Bethlen válasza Andrássy vádjaira — A miniszterelnök dunántúli utja — Programbeszédék Kőszegen és Szombathelyen

— A Hétfői Napló tudósítójától —

Szombaton este 10 órakor indult el a miniszterelnök dunántúli körútjára. Kíséretében voltak Vass József kultuszminiszter Hegyeshalmi Lajos kereskedelmiügyi miniszter és számos politikus. A különvonat vasárnap reggel félnyolc órakor futott be Celledömölkre, ahol félkilenc órakor vette kezdetét a négyülés. Dr. Radó Gyula megnyitó szavai után Gyömöréy György, majd Bethlen István gróf miniszterelnök emelkedett szólásra, aki többek között ezeket mondotta:

— Mit akar az Egységes Párt? Független Magyarországot, erős Magyarországot, nemzeti királysággal.

Szociális és felekezeti békét, a főrendiház reformját, a megyei reformot.

Ezután a miniszterelnök a földbírtokreform

kérdéséről szólt. Ezt a törvényt — mondotta — megalkottuk, ennek a kormányoknak aés a következő nemzetgyűlésnek feladata lesz, hogy a földbírtokreform törvényét keresztülvigye. De nemcsak föld, hanem

munka is kell

a népnek. Munka is kell, mert még igen sokan vannak, akik földhöz nem jutotak, sőt ahhoz nem is akarnak jutni. A kormányknak ezekről is gondoskodnia kell, és fog is gondoskodni.

A miniszterelnök után Vass József kultuszminiszter a kibékülés politikájának szükségét fejtette ki, majd Hegyeshalmi Lajos kereskedelmi miniszter a választók figyelmébe ajánlotta Gyömöréy György képviselőjelöltét. Utána a miniszterelnök kíséretével a pályaudvarra hajtatott és 11 órakor kőszegre érkezett, ahol válszólv a pályaudvaron elhangzott üdvözlő beszédekre, a következőket mondotta: — Önök itt, a halárszélben, saját városok során tapasztalták azt a szomorú sorsot, mely az országot érte. Ami kötelességünk, hogy együttes erővel enléljük ki z országot súlyedéséből. Mi

az egységet, békét, az egyetértést és a megbocsátást hirdeljük,

de kérjük, hogy a mai nehéz időben mindenki teljesítse kötelességét a hazával szemben.

A miniszterelnök ezután kíséretével a négyülés színhelyére hajtatott, ahol elsőnek Rakovszky Iván fejtette ki programját:

Majd Bethlen István gróf miniszterelnök állott fel szólásra. Erőreves multunkból — mondotta — azt a tanulságot kell levonni, hogy az építés nehezebb, mint a rombolás. Amit három hónap rombolót, azt csak konszolidációval és becsületes munkával lehet végrehajtani.

Mi a becsületes munka és a béke politikáját hirdetjük.

Negyven éven át küzdöttünk önálló hadseregért, önálló pánterületért, nemzeti jegybankért és önálló külpolitikáért. Mindez egy nap alatt olánkbe hullott. Hogy ezeket a vívmányokat értékesíthessük, ehhez a képességet nem várhatjuk a szerencsétől, hanem csak saját magunktól, az egész polgárság becsületes munkájától. Az egységes párt társadalmi békét akar. Én kezét fogom a közegzáddal, mert ez a társadalmi oly széles rétege ennek a nemzetnek és oly hazafas, hogy a vele való együttműködés alapot fog nyújtani életerős parlamenti kormányzáshoz.

A trianoni béke nem az utolsó szó, melyet Európa kimondott

és közeledek az az idő, mikor majd szebb napokat élhetünk. Ez az azonban inkább öröktől függ és nem a kormánytól, mert a nemzet sorsa a nemzet kezében van.

A négyülés után Bethlen István gróf a városüzán rendezett banketere ment. A banketér után a miniszterelnök a pályaudvarra hajtatott és Szombathelyre utazott.

A vonat félhárom órakor futott be a szombathelyi pályaudvarra, ahol a miniszterelnök az elhangzott üdvözlésekre a következőkben válaszolt:

— Azt mondják, hogy innen, Szombathelyről és Vasvármegye területéről indult ki a propagandaharc a kormány ellen.

Azért ittünk ide, hogy ennek a propagandának a szemébe nézzünk.

Mi nem félünk, kitartunk, ezt a propagandát nagyra nem becsüljük, mert tudatában vagyunk annak, hogy az igazság mellettünk van és az ország is mellettünk van.

Ezután a miniszterelnök a városüzára hajtatott, ahol elsőnek Hegyeshalmi beszélt. Bemutatót arra a súlyos helyzetre, amelyben az ország van. A leghatározottabban tiltakozik az ellen a vád ellen, hogy a kormány forradalmi alakulat. A kormány és a kormányt támogató pártok a törvény alapján állanak, ezt az alapot egy pillanatra sem hagyják el.

Hegyeshalmi után Bethlen István gróf állt fel szólásra.

— A választási küzdelem rendjén — mondotta — már több alkalommal kifejtettem a kormány programját, azonban mind a mai napig az ellenzék részéről programot nem hallottam. Az elégedetlenség könnyű fokozni és könnyű szervezni. de ez nem komoly program.

— Azt hajtatják, hogy nincsen jogrend. Hogy azokért a semlatatos büncselekményekért, amelyek a közrendet meazavarták, a kormány volna a felelős és hogy ezeknek a kormány az oka. A kormány azokért nem felelős és nem oka ezeknek.

Becsületeszavammal állítom és vta-

tom bárkiel szemben, hogy a kormány minden büncselekménnyel szemben férjas erővel jár el és jog eljáru.

— Nem lehet a mi szemünkre vetni, hogy nem akarunk és nem merünk eljárni. Mi el akarunk és el is fogunk járni minden egyes esetben. Csak hogy azok az urak, akik a kormányknak ezt a szemrehányást teszik, — jobb-és baloldali radikálisok, — részben osztálytagatást, részben felekezeti igaztást végeznek. Aki igaztást végez, számoljon azokkal a következményekkel, amelyek ebből folynak. Az igaztás az oka annak, hogy a közhangulat még nem nyugodott meg és hogy büncselekmények fordulnak elő.

— Vannak azért mások, akik az ország békéjét időszerűtlen kérdések felvetésével bontják meg. Vádatok kövessolnak a kormány ellen, amelyeket megcáfolatlannal hagyni nem tudok. Az első vád az, amelyet gróf Andrássy Gyula velem szemben felhozott: a haláltánság vádja. Azt mondja, hogy exponáltá magát érettem. Azonban mi meggyőztük abban, hogy a királykérdést nem bovatyuljunk. En ezt az alapot becsülettel betartottam. Amikor én pécsi beszédemet tartottam, gróf Andrássy Gyula utban volt Sopron felé, hogy fegyveres hadérvél térjen vissza az ország szívébe. Andrássy Gyula azért csalódott, mert becsületesebb voltam, mint ahogy azt saját eljárása után remélte.

Az a vád sem áll meg, hogy feleslegesen gyáva és meghunyászkodó politikus folytattunk.

Azt mondják, hogy októberben a puccs következményeképpen szomszédaink nem támadták volna. Áprilisban Andrássy maga is azt mondotta, hogy veszélyes a nemzetre nézve, ha a királyt itt marad.

— Azt mondja gróf Andrássy Gyula, hogyha megkísérelték volna a támaszt, akkor is leintette volna a támasdókat a nagyantant.

A nagyantant éppen az ellenzékötjét cselekedte ennek.

Kijelentette, hogy szabadkeret ad a kizsardantnak.

Neveltséges az a vád is, hogy ez 1921. évi XLVII. t. c. forradalmi utanon áll. Ha ez igaz, akkor

gróf Andrássy Gyula is forradalmi alapon áll.

Tihanyban az országknak egy igen magas dignitáriusa előtt

gróf Andrássy Gyula uau nyilatkozott, hogy a detronizációt elkerülhetetlen.

Aki ilyen kijelentéseket tesz, az ne álljon elő ilyen vádakkal. Hozzá vádolja még a kormányt, hogy nem teljesítette kötelességét, mert nem gondoskodott a királyi család eltartásáról. A nyomozásról terjesztett

hírek nem felelnek meg a valóságoknak és csak propaganda-célú szolgálnak. Mi a királyi család magyarországi lavának összes jövedelmét kiadtuk. A múlt évben a jövedelmek 12 milliót tettek ki. Ebből a 12 millióból a király meghatalmazottja csak 5 milliót vett fel. Miraitunk nem mutolt, hogy nem vett fel többet. De tovább megyek. Ezen 5 millió — és ezt ismétlem — nem egész összegben jutott a királyi család kezébe, mert egy részét *propaganda-célokra fordították*. Az utolsó hetekben egy kontraverzió felbőjtött ki ebben a kérdésben. Ennek reményén gróf Andrássy Gyula azt mondja, hogy 30.000 koronát fordítottak tük lü célokra. En a moam részéről tudomással bírok arról, hogy

ez az összege egymilliónál is nagyobb.

En tehát visszautasítok e téren is minden vádat. De elég ezekből. Ennek az országnak békére, nyugalomra van szüksége. Arra kérem önököt, hogy minket és az Egységes Párttal együtt működő *Hogeshalmi* Lajos kereskedelmiügyi miniszert teljes erejükkel támogassák és ez biztosítja lesz annak, hogy ha többségre jutunk, ebben az országban a békét és a rendet meg fogjuk tartani.

Utolsóelőtti affk a választási harcban

Bethlen a legitimisták ellen — Wolffék az északi kerületben nem kaptak ajánlókat — Apponyi támogatja Gratzot

Vasárnap a választási agitáció utolsó hete kezdődött meg, a jelöltek százaí ársztották el az országot, hogy utolsó hetekben megerősítsék pozíciójukat, vagy kivedjék az ellenfél mind erősebb támadásait. A vasárnapi korthadjárata ellen természetesen gróf Bethlen István miniszterelnök halad, aki a Dunántúltra látogatott el igen bő programmal és azzal a félre nem ismerhető céllal, hogy

személyes megjelenésével ellensúlyozza a Dunántúlon mind nagyobb tért hódító legitimista politikát.

De elutaztak Budapestre az ellenzéki politikai vezérek is, szerző zsedetek az országban, hogy támogatassák a jelölteket. Fel kellene használni a legnagyobb erővel ezt a vasárnapot, mert még mindig kiértenek azok hírek, amelyek szerint a politikai agitációt május 21-ikével be kell szüntetni, mert a kormány ezen a napon túl nem engedélyez politikai gyűléseket. Fontos momentum az is, hogy az ajánlási leveket a választás napját tizenkét nappal megelőzőleg be kell nyújtani, ugy hogy azokban a helyeken, ahol a választás június elsején lesz, az ajánlási íveknek a jövő pénteken, május 19-ikén a választási elnök kezében kell lenniük. Ha az agitációt, a gyűléseket május 21-ikével tényleg betiltják, az azt jelenti, hogy a jelöltek egy vasárnapot és a jövő héten áldozó csütörtököt veszítik el. Az ellenzék nem vagy súlyt helyeznek erre, mert a hangulatot maguk mellett tudják, míg a gyűléseket amugy is csak szórva-nyosan engedélyezik. A kormány-párti jelöltek közül azonban igen sokan vannak, akik nagy veszteségnek tartanak az agitáció beszüntetését és éppen ezért ez ellen a gondolat ellen igen erős áramlat indult meg. Erdekes, hogy a kormánynak az a rendelkezése, amely a vidéki kerületekben ezer ajánlót kíván, visszafelé sült el: annig ugyanis az

Az Internálások és a numerus clausus megszüntetését követeli az ügyvédi kamara

A budapesti ügyvédi kamara közgyűlése

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A Budapesti Ügyvédi Kamara vasárnap tartotta a rendes évi közgyűlést dr. Pap József magyar kir. udvari tanácsos, kamarai elnök vezetése mellett. Az elnök megnyitóbeszédében az ügyvédség sötét és szomorú helyzetéről foglalkozott. 1918-ban Nagy-Magyarországon huszmillió lakos mellett volt 7864 ügyvéd, ebből Budapestre esett 2500. Csonka-Magyarországnak van ma 7 és 1/2 millió lakosággal mellet 5471 ügyvédje, ebből 3127 esik a fővárosra. Az ügyvédi pályára való inváziót a kormány és a törvényhozás nemcsak hogy nem akadályozza meg, de tételes intézkedésekkel előmozdítja. Az ügyvédség nagy része csak tengeti életét.

Dr. Graber Károly, dr. Szilágyi Arthur Károly, dr. Venczel Árpád és Zakariás János felszólalása után a közgyűlés áttért dr. Nagy György és harminckét társai indítványának tárgyalására és határozatilag kimondta,

ezer aláírást a legtöbb ellenzéki jelölt máris megkapta

igen sok kormánypárti jelölt van, akinek az aláírási ívein még ma is nagyon sok a hiány.

Ugyanez a katasztrófa érte Budapestet is a kormányt támogató *Wolf-Ernst-Csiléry*-pártot, amely az északi kerületben máris visszazót fuvatott, aminek egyszerűen az az oka, hogy ajánlási ívein semmi esetre sem tudja összehozni a Budapestben megkívánt ötezer aláírást. Budapestben egyébként a lajstromos szavazás szokatlansága és ujszerűsége, amelynek kellémetlenségeit a liberális tábor már félig-meddig kiheverte, most a keresztény tábor robbantja. Az Andrássy-Friedrich-párt és a Haller-párt vezetői között ugyan sikerült a paktumot megkötöni, a kerületi párt-szervezetek azonban egymásután mondanak vétőt. Míntán pedig a megállapított lajstromokon azoknak bejelentése után változtatni nem lehet, ez a kerületi különválasztás valószínűleg a szavazatok szétforgócsolására, a tábor szétzúllására fog vezetni.

A liberális pártok annál nagyobb erővel dolgoznak és Budapestben arra számítanak, hogy a liberális és szociáldemokrata képviselők mellett elenyészően kisszámú képviselőt tudnak behozni a keresztény pártok. Mindenesetre eseményszámba megy, hogy szerdán, május 17-ikén Gratz Gusztáv volt külügyminiszter és pénzügyminiszter, aki a *Gazdaságpolitikai Párt* déli kerületből lista-vezetője programbeszédét mond. Este a *Gazdaságpolitikai Párt* Gratz listavezetője vacsorán rendez, amelyen megjelenik és beszédet mond gróf Apponyi Albert is és számítanak arra is, hogy gróf Hadik János is ot lesz. Hadik ugyanis politikával nem foglalkozik ugyan, de annál fontosabbnak tartja azt, hogy a gazdaságpolitikai kérdések domináljanak a magyar közéletben.

Vászonly Kispesten.

A Demokrata Párt vasárnap Kispesten Herein Károly elnöklete alatt több mint háromezer ember részvételével gyűlést tartott, amelyen *Vászonly* beszédében a kormány erőszakos választási politikáját kritizálta és megjelölte a nemzetgyűlésben követendő irányelveket. Utána *Fábián* Béla tartotta meg programbeszédét. Délután Rákospalotán tartottak a demokráciák választói gyűlést, amelyen Gél Jenő és *Fábián* Béla beszélt.

hogy 1. tiltakozását fejezi ki személyes szabadság sérelmére életbeléptetett internálás fenntartása ellen. Hala-déktalan megszüntetését és a táborok feloszlatását kívánja és e célból fel-terjesztést intéz az igazságügyminiszterhez; 2. a kamara közgyűlése az 1920. évi XXV. t.-c.-ben foglalt korlátozó szabályokat a nemzeti kultúra emelésére alkalmatlannak találja és kimondja, hogy szükségesnek tartja mielőbbi hatályon kívül helyezését és a tanszabadságnak, a jogegyenlőségnek megfelelő visszaállítását; 3. a közgyűlés az alkalommal is tiltakozik, hogy a kormányok a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényben kibocsájtott rendeleteket a közsabadságok lényeges sérelmével tartja fenn most is és kimondja, hogy a legközelebb egybehívandó törvényhozó testülethez kérvényt nyújt be, hogy a kivételes hatalom alapján a közsabadságok sérelmével kibocsájtott összes rendeleteket hatályon kívül helyezze.

Kállay gazdasági programja

Kállay Tibor pénzügyminiszter vasárnap délelőtti programbeszédet tartott Nyiregyházaán:

Gazdasági fellendülésünk kiindulópontja — mondotta — az, hogy *rend, nyugalom és konszolidáció legyen az országban*. Gazdasági programja a következő *gazdálkodás fokozatos leépítése*, a külföldi államokkal a szabad forgalom lehetősége, a *középosztály fejlegyervezése a tértel való küzdelemben*, a *tisztviselőszóly-támogatása*, lakásépítési akció. Európa nemzetekinek be kell látniuk, hogy nekünk *arra van szükségünk hogy elengedjék a jóváteeli kötelezet*. Halasztást kell kérnünk régi külföldi kölcsöntartozásaink visszafizetésé tekintetében is.

Gazdasági és pénzügyi programjának további pontja az államháztartás helyzetének rendezőhatása. A liberális ellenzék azt hangzottja, hogy első feladat a minden jövedelemre kiterjeszkedő egyforma, igazságos és arányos megadóztatás. Kérdi, vajjon nem épen az egyforma, igazságos megadóztatás kivánásága vezette a kormányt akkor, amikor a pénzügyi élére őt, a politikát teljesen távol álló embert bízták meg?

Az mondja még a liberális ellenzék, hogy a közalkalmazottaktól és gazdasági beruházásoktól nem kell a pénzt sajnálni. Összeállította az államháztartás jövő képét, ugy, ahogy az a számok világában alakul és ebből azt látja, hogy a költségvetésben túlnyomó kiadás épen a közalkalmazottakra, a beruházásokra és azokra a gazdasági akciókra esik, amelyeket az ellenzék oly bőven dotálандónak mond.

Hogy az ország javára irányuló törekvés mennyiben sikerült, azt most még nem mondhatja meg. Egyet azonban megígérhet. Becsületes törekvés a munkásság és az akaratot arra, hogy fölépítsék a magyar államháztartás közgazdaságának épületét.

A pénzügyminiszter után *Mager* János földművelésügyi miniszter mondott hosszabb beszédet.

Uzsora bíróság elé kerülnek a borbélyok

Engedély nélkül emelték fel az árakat

A budapesti borbélyok néhány hetel ezeltől minden hatósággy engedély és indokolás nélkül a kiszorálási áratk önkényesen felemelték. Az Árvisz-sáló Bizottság mellé kirendelt detektív razziait tartottak a borbélyüzletekben, mindentől elkobozták a kifüg-gesztelt árlapot és ugyazólván alle van

a fővárosban olvan borbély, aki ellen árdrajtós visszacsúszás vétsége címén az eljárást ne indítanák meg.

A feljelentések az uszorbíróság mellett működő ügyvézi különítményhez kerülnek, ahol minden feljelentést borbély ellen vádiratívanvnt készítenek és azután az uszorbíróság egyenként tárválja le az ügyeket. Az eddig beadott feljelentések száma meghaladja az ezret.

Sarkantytus virágárusleány

Ékszerlovajok a Révay utcában

Vasárnap éjjel a Révay-utcában razzizó detektívcsopót egy bocsipett társaságot állított meg. Két elegáns fiatal ember, egy ámsort táncosnő és egy virágárusleány jöttek ki az egyik ház kapuján és hangosan énekelve mulatsk a Vilmos eszázártnál fel. A detektívcsopót különösen avir ágrárusleány iránt érdekelődött. A fiatal emberek ugyanis a leányt kar-onfogvny jökdévtlen énekeltek a közismert dalt:

„Mond azt, hogy: Kís boiskám...”

mire az a becsültltnak engedve, így felelt:

— Kís boiskám.

„Eoly mély hangon felelt, hogy a dör-mögő basszus felkeltette a detektívek intímbe érdeklődését.

Tudná magát igazolni? — kérdeztek tőle.

A társaság megszeppent. Az egyik fiatalember igazolta, hogy *6 Héim* Andor fölőbirtkos, a másik *Gál* Lajos bankhivatalnok nevére szóló igazolványt mutatott, a táncosnő artista-igazolványát vette elő.

— Es maga? — szót az egyik detektív a virágárusleányhoz, — van ársztási engedélyed?

Igen, de otthon hagytam.

Erdes hangját hiába tompította, a detektívül jól funkcionált.

— Maga nem nő. Miért jár maskarában?

— Kikérem magamnak...

Szóváltás kerekedett, az egész társaság előállították a főkapitányságra, hol az ügyreles fogalmazó, *Egry* Pál dr. halgatta ki őket. A csinos virágárus leány lekapta a parókáját.

— *Sásfy Géza* huszárhadnagy vagyok, — szót dölngelvé.

A fogalmazó elmosolyodott.

— Most minél maradjak? Virágárusleány, vagy huszárhadnagy?

— Kérem egy kis tréfa volt az egész, csak az a baj, hogy a detektívekkel szemben nem ugy viselkedtünk, mint kellett volna.

Az igazolással azonban baj volt. A fogalmazó nem tárgított és a huszárhadnagy mellé egy detektívot adott, hogy nézen körül a hadnagy lakásán, azután boocsás szabadon. A fölbelet elengedett, csak a hadnaggyal ment a detektív. Egy kis idő múlva ijedten jött vissza a táncosnő

— Kérem fogalmazó ur elvezett a briliáns fülbevalóm... több mint háromszázezer koronát ér...

Aztán elmondott, hogy nem ismeri azt a társaságot, amelyekkel bekiérték, és mulatában találkozik össze, azonban őt lakására kísérték. Tő tovább pezsgőztatták és a hadnaggy jól beszélt. Meglátta a szekrényben a táncosnő egy régebbi szinpad ruháját és magára öltötte. Nem tudt északretítenit és a hadnaggy boldog fővel — mint virágárus leány ment az utcára. Tele voltak pénzzel a fluk és mindénáron autózni akartak.

— A táncosnő sirva ürdelte a kezét.

— Jaj egyetlen varjóm volt a fűgőm...

— No majd meglesz — biztatta a fogalmazó. Abban a peroban jött vissza a detektív.

Kérem fogalmazó ur ez a hadnaggy link. Két lakás is mondott. Egyikben esz ismerik. Végre a lakására vitt a *Vigutona* 47. alá, de itt egy piszkos kis ház van. A dörög nagyon gyanus volt. Ágrázjáró és a lakásnéző azt mondta, hogy ügyünk. Kikümtattam a kofferjét, hogy különféle névre szóló igazolványt találtam, erre visszahoztam a leányt. Vallatóra fogták a virágárus leányt, aki aztán beismerő, hogy ékszerlovaj. Még az éjjel előállították két cinkosárságt és előkerült a táncosnő függője is. A három jó madár igaz ne *Kalmár Géza*, *Heim* Antal és *Grund* Lejos. Mindhármukat letartóztatták. Grund lakásán több ékszer-találtak, mintegy másfélmillió értékben.

NEMZETI ROYAL ORFNUM
Telefon: Jozsef 121-08. Kérdelre tél 8-kor.
A másiú fontos vevőreimőre és Magyar Erzal vendégüljárta: Aranyármány, Harmath Imre és Zoltovics Béla nagy operette 3 hópon.

HIREK

— A Hétfői Napló nem jelent meg az elmúlt hétfőn, mert kétségek merültek fel a vasárnap éjjelei előállítás engedélye körül. Ezen kérdés tisztázásával foglalkozik jelenleg az illetékes hatóság, addig is hétfőn سرا reggel állítjuk elő lapunkat, hogy minél előbb jusson olvasóink kezébe.

— Az Akadémia ünnepélyes közgyűlése. Vasárnap délelőtt féltenyegy órakor tartotta a Magyar Tudományos Akadémia ünnepélyes közgyűlést. A gyűlésen díszes és előkelő közönség jelent meg, ott volt *Horváth Miklós kormányzó*. Megjelentek *József főherceg*, *József Ferenc főherceg*, *Klobetzberg Kuno belügyminiszter*, *Sztróczyk Lajos* egyi érsek. *Németh Antal* címzetes püspök, *Dr. Sipőcz Jenő* polgármester, *Országgyűlés* elnöke, *Balogh Jenő* főtitkár tagok és *Berezvicsy Albert* elnök. *Ferenc nádor* és *Balogh Jenő* főtitkár felede díszmagyarban jelenlétek meg. *Herceg Ferenc nádor*nek megajánlott egy tetszésel, tapsal fogadták, *Amint* *Balogh Jenő* főtitkár szöveget be az elmúlt esztendőről. *Berezvicsy Albert* tartotta meg emlékbeszédét.

— **Ujból nyomoznak a listapanama ügyében.** A listapanama ügyében a rendőri nyomozás újból megindult, mert a főkapitányságra újabb főljelentések érkeztek, melyek szerint több budapesti pék hatósági listát manipulált. Ezek alapján *Bartha* rendőrkapitány a listapanama ügyének újabb kitért az illetékes detektívcsoporthoz kiosztotta, akik máris újabb eredményeket értek el a megszűnt nem lakó listapanamák ügyében. A mai nap folyamán ebben az ügyben öt bejárati listát fog őrizetbe helyezni, kiknek részük van a hatósági listák ámanipulálásában.

— **Razzia a VII. kerületben.** Szombati este a főkapitányság ügyeletese detektív a VII. és VIII. kerületben általános erkölcserendészeti razziaát tartott, amelyen egy angol detektív főfelügyelő és egy amerikai írórnő is részt vett. A razziait *Penteny* és *Kritzer* detektív főfelügyelők vezették és a VII. és VIII. kerület zugszállói és kérészhű kávéházait felkutatták. Az erkölcserendészeti razziaának feltűnően nagy eredménye volt, amennyiben a razzia detektívek mintegy negyven öt és husz férfit állítottak elő, akik lelőlképen magukat igazolni nem tudták. A razzia résztvevő angol letektív főfelügyelő nagy érdeklődéssel kísérte a rendőri igazoltatásokat, mivel ez anglában nem szokásos. Az előállított egyven ny, akik közül a legelőbben *faktor család*ok, szállodákban, titkos bejelentésen értek a rendőrség embereit. A rendőrség erőlesrendészeti osztályára küldték át. A husz előállított férfit pedig, akik magukat a rendőrségen keltezőpán igazolni nem tudták, a tolonczaláza kísérték át. Mint értesülünk az eredménye razzia után a rendőrség elhatározta, hogy ezeket a szokásos erőlesrendészeti razziaikat sürűben fogják megismételni. A razzia éjje két óra-órát ért véget.

— **Százával jelentek meg a dollár-olvaok panaszossal.** A rendőrség leartóztatta *Szabó József* postást, akit azal valódnak, hogy az Amerikából érkező pénzelevelekből dollárokat loolt ki. A rendőrségbe elartóztatták ma naponta rendkívül sok panaszos érkezik, akik mind főljelentést tesznek szeretlen teltekek ellen, mert Amerikából érkező pénzeleveleiket megkétszámvala kapják meg. A főkapitányságon *Balasi Barna* rendőrfőfogalmazó a *Szigeti István* detektív főfelügyelő vezeti ezeket a főljelentéseket, melyek alapján a rendőrség erőlye nyomozást blyak, hogy a dollártolvajokat elfogják.

— **Tífuszjárvány a Ruténföldön.** A funkciók érkezett hírek szerint az újnyvezett *Verhovina* felvaiban óriási bértekben dübög a tífusz. A nagy teretűk járáshói tömegesen viszik a tetteket az ungvári kórházba, melyek mérőforat nem leendőők a betegek előadására. A kórházban egy ápolónő is súlyosan megbetegedett és állapota reménytelen.

A magyar válogatott csapat győzött Berlinben

Magyarország-Németország 4:2 (2:2)

A magyar válogatott csapat vasárnap délután Berlinben mérkőzött Németország reprezentatív csapatával grünevald stadionban és mint tavírti tudósítási jelentés, a játékok Magyarországot nyerte meg 4:2 arányban. Góljait *Orth* és *Molnár* ragták.

Labdarugás a másodosztályú balynokságért

Vasárnap a válogatott mérkőzés folytán az elsőosztályú mérkőzések szüneteltek és mindössze három másodosztályú játékot bonyolítottak le, amelyeknek eredménye a papírmórának megfelelő eredményel végződött. *MAFC-BEAC* 1:0 (0:0). A miogyetekint megérdemelt győzelmet arattak. *Zugló-Erzsebetvárosi* TC 4:0. A Zuglói csapat végig könnyen győzött. *NSC-KAOE* 0:0. Egyenlő erejű csapatok mérkőzése az eredmény hű kifejezése a lejefy játéknak.

Magyar-Lengyel 2:1 (1:0)

Krakóból jelentik, hogy a Magyar-Lengyel válogatott csapatok mérkőzése 2:1 arányban végződött a magyarok javára. A magyar csapat fölényes győzelmet aratott a lengyelek felett.

Lóverseny

A Milleniumi díj

Zsuffolt nézőtér, tömört tribünök nyújtottak díszes keretet az idei Királyi-díjnak. A népszerű nagy verseny, mely ma talán nagyobb népszerűségű magánál a *Dorby-nél*, a szégyensé alazi milieu dacára is kitélt magiért a dekoratív különségében, a hólygek káprázatos töltetjéi, a sportmantrásadalom szme-javának felvonulása a régi Királyi-díjnak szinte társadalmi

— **Az Országos Történelmi Emlékmúzeum Egyesületi Reneszansz-Szövetség Széchenyi emlékünnepélye.** Vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta az Országos Történelmi Emlékmúzeum Egyesület reneszansz szövetsége a Szt István Társulat nagytömegben szokásos üvi Széchenyi-emlékünnepét. A díszes hallgatóság sora között megjelentek a Széchenyi-család csaknem valamennyvi tagja. Az ünnepség a *Hámmusz* emlékülésével vette kezdetét, majd *Bárdi Balás György* táborsernagytartott előnköi megnyitót, mely után *Ruszkó István* muzeumi igazgató „A kolozsvári ünnepélyek története” címen tartotta meg előadását. *Dr. Márki Sándor*, a kolozsvári egyetem tanára mondott ezután emlékbeszédet Széchenyi és Erdély címen. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Schönbein Ilona* énekesnő dalokat adott elő *Stephanides* karnagy kísérelle mellett.

— A „Fekete kéz” zsarolási kísérlete. *Gyémánt Sándor* cipőgyáros napokkal ezelőt egy névtelen levelet kapott, amelyben a „Fekete kéz” aláírással a névtelen levél fölszólította, hogy záros határidőn belül a gyár udvarán leírt melkelyiségben helyezzen el 50,000 koronát, mert máskülönben a lakásán agyonlölök. *Gyémánt* az esetet bejelentette a rendőrségen, ahonnan a gyárba két detektív küldtek ki, a kik a gyár munkásait megfolytették. A detektívek észrevették, hogy a levélben jelzett melkelyiség körül egy fiatal munkás ólálkodik, aki naponta többször jelent ott meg és ezt megelőzően óvatosan körülnézett az udvaron, hogy látja-e valaki. Az illető munkást, *Molnár Józsefet* előállították a főkapitányságra, ahol kihallgatása folyamán tagadta, hogy a fenyegető levelet ő írta volna a gyárosnak. A detektívek közben házkutatást tartottak a lakásán, ahol nagymennyiségű bór- és cipökléleket találtak, amelyeket lopás útján szerzett a gyárból. *Molnár*, mint-hogy a körülmények ellene szóltak, tagadása dacára, őrizetbe vették. Lopás és zsarolás kísérlete miatt folytatják ellene az eljárást.

ünnepségszámba menő idejére emlékezett. A verseny résztvevőinek klasszisa révén méltón sorakozik a többi híres Királyi-díjak mellé: sőt lefolyásának igaz-massága tekintetében talán mindemvitt fölmúlulja. Az egyesben fordulónak *Molnár Balinust* meg fel kellett rázni lovasának, teljesen bizonytalan volt a díj sorsa, a végén is csak két és fél hossz választotta el az első at utolsófól. *Balinus* győzelme ovirke volt a legszimpatikusabb Királyi-díj nyeresékek; az őrsiai fávort a közönség lelkes tapsviharral és éljenés közben haladt át a célon. Az istálló népszerű tulajdonosát elhálmozta verseny után a gratulációkkal, különösen amikor kőtudomás lett, hogy ismét sikerült a cílökei menésnek a tavai híres double, üető-derby és a Királyi-díj, az többi ezáltal is *Balinus* révén. Az üetők *Derby-jét* a zöld-fehér dressz másik képviselője, *fényes stílusban* nyerte *Daemon* és *Savanyu* ellen.

I. I. *Edömér* (11:10), *Pretner*, 2. *Fujs-lajlár* (13:10) *agy Géza*, 3. *Fézfeskene* (8) *Gyulás M.* Futottak még: *Dölyfvs*, *Bargain*, Igen könnyen 3 h, 3/4 h, 50:55, 50:50, 50, II. *Edömér* (13/4) *Schejbal*, 2. *Arcó* (2) *Vondra*, 3. *Cromwell* (3) *Szokolai*. Futottak még: *Birny*, *Szépség*, *Bohm*, *Kund* 3/4, 1/2, 50:140, 50:50, 80, 75.

III. I. *Ramon* (2) *Takács*, 2. *Pek Gúzel* (6) *Esch*, 3. *Cacsónia* (2) *Nagy G.* Futottak még: *Halavány*. Igen könnyen 1/2, 5/8, 50:145.

IV. *Babitus* (1 1/2) *Esch*, 3. *Trojaner* (8) *Pretner*. Futottak még: *Mamlasz*, *Col* *Romanelli*. Könyven: 1, 3/4, 50:85, 50:55, 60.

V. *Magvas* (4) *Schejbal*, 2. *Felkelő* (11:10) *Pretner*, 3. *Morgana* (1) *Esch*, Könyven 2 fejb. 50:250.

VI. I. *Ekehárd* (2) *Biernácky*, 2. *Anyu-kán* (3) *Nagy G.* és *Driva* (5) *Szokolai*. Futottak még: *Molnár*, *Nur für Dich*. Igen könnyen 4, holtr. 50:130, 50.

VII. I. *Onkel Ludwig* (2) *Esch*, 2. *Oculi* II (1) *Szokolai*, 3. *Bombulus* (10) *Szabó Gy.* Futottak még: *zárcsa*, *Fox Trot* II, *Skt. Erhard* *Aladeh*, *Mops*, *Spinette*, *Város*, *Közd*, 3/4, 3/4, 50:160, 50:65, 60, 90.

— **A Zabotai Falpar Rt. közgyűlése** az 1921. év tiszta nyereségét 2,200,518 leiben, az osztalékok 24 leiben állapította meg. Az osztalékszelvények bevéltását, valamint a 200 koronás részvénnyalványokat 20 le névértékű részvényekre való becseselését május 17-iktől Budapesten az Angol-Magyar Bank végzi.

— **A Magyar Kereskedelmi Hitelbank közgyűlése** elhatározta, hogy az 1921. évben elért 10,321,046.49 K tiszta nyereségből 30 korona osztalékok fizet.

— **A Vignszínház a heti műsorán** a legnagyobb sikere váltakoznak. A *poléon* legelőbbször van műsoron. Az *aranybor* vasárnap este kerül színe. *Egy-egy est jut a Mérföldkövek*, *Baccarat*, *Tolaj* száma. Szombati éjje a *Zabdt* adják. Vasárnap délután a *Baccarat* szerepel a műsoron.

— **Az Első szerelem.** *Hatvany Lili* rendkívül sikerű játéka, melynek minden egyes előadásán zsuffolt ház tapsol, ötször szerepel a Magyar Színház jóvő heti műsorán: hétfőn, szerdán, csütörtökön, szombaton és vasárnap este. Kedden a Magyar Színház műsorának egyi díszét és kimagasló sikert ért, a II. *Lajos királyt* adják 49-edszer. A darab további előadásait, valamint az ötvenedik előadásának jubileumát *Törzs Jenő* felgyűléssal után fogják folytatni, illetve megtartani. Pénteken a *Vadembereket* játézzák, most vasárnap délután a *Kis lordot*, jóvő vasárnap délután a *Színházat* ismétlik 3 órákor másrésket helyérek mellett.

— **A Király-színházban szombaton** mutatják be *Szonaházy-Faragó-Komáthly Három a tánc című operettjét*, melyből nap-ma után folvnak a próbák. A nagy érdeklődéssel várjt magyar operett az első felvonás indáájában éri el causpontját, ahol 86 személy szerepel a színpadon, 110 nagy díjt új kosztum és három pompás díszlet adnak méltó keretet az udonságnak. A bemutatóság minden este a *Bavabudás* van műsoron. Most vasárnap délután *János úte*, jóvő vasárnap délután a *haltand mevesekét* játézzák 3 órákor másrésket helyérekkel.

— **A Reneszansz-színház heti műsorán** kiemelkedő, eseménye a *Morfium* pénteki bemutatója. 10 óramegyed óras kezdéssel. A rendezési előadások közül *kedden A Fenn ború színe*. *Rajnai* a

címzerebben, ekéden és sültörtökön *Lipai Imre* nagykeri bohózata, A jó fia, van műsoron, a címzerebben *Rajnai Gáborral*, *Szerdán*, pénteken és vasárnap állandóan zsuffolt házakat vonzó A *tyuk-ketrec* sorozatos előadást folytatják. A 7 óras előadások legvitt meg korlátozott számban árustják a pénztárnál.

— **Repülőgép** *Fárlebből* a *Margit-szigetre*. A felső Margitszigeten kedden este nyílik meg a legszebb, legkellemesebb nyári szórakozóhely, amelynek nagyszabású műsora igazán békeidőkre emlékeztet. Ennek a pompás műsornak a keretében fellép a híres *Faraboni* táncgyűjtés, amely vasárnap este még *Párosban* játszott, hétfőn reggel repülőgépén indul *Budapestre* és ide aznap este érkezik meg, ugy hogy a keddi megnyitóléadásán, amely fél 10 órákor kezdődik, már fel is fog lépni. A margitszigeti „Művészték” műsorában ezenkívül fellépnek *Dömötör Ilona* és *Szende Ferenc*, az *Operaház* tagjai, *Kondor Ibolyka*, *Fred Pypys*, a híres amerikai komédiás, *Happy Smart*, a legjobb angol excentrikus táncos; és még sok elsőrangú attrakció. A szigeti lóvont záruék közlekedik. A világhírű táncművészek érkezéséit mozgófényképek is meg fogják örökíteni a mátyásföldi repülőtéren.

— **Kiki! Kiki! Kiki!** Minden nagyvőrsen plaktáján hónapokig, sőt évekig harsogtak *André Picard* vígjátékának, mindemvitt oly népszerű sikerét, mely szénonokon át uralta a színpalotkat. Érthető, hogy a külföldön járt közönség rendkívül érdeklődéssel várja a *Bélvárosi Színház* csütörtökű bemutatóját. *Kiki! Kiki!* nálunk *Ilosvay Rózi* játszza, a többi főszerepet a vendég *Kökény Ilona*, *Gellért Lajos*, *Kertész Endre* és *Gárdonyi*.

— **A Hindu síremlék — még néhány napig látható — az Urániában.** A nagy film páratlan sikerét bizonyítja az, hogy az *Uránia* immár harmadik héten kénytelen műsorán tartani. Az érdeklődés pedig napról-napra nő. *Nemesek a hóvörös közbensége*, hanem az egész könyvről, a szomszédos városokból jönnek zászával a *Hindu síremlék* megnézni. Az *Uránia* most is mind a két részt egymás után következő előadásokban mutatja be és pedig 4 órákor az I., 6 órákor a II., s azután ismét 8 órákor az I. és 10 órákor a II. részt.

— **A Mozgószép Otthon** nagykeri műsora: „Festett világ” (Álmok város) 5 félv. érdekesítés és izgalmas amerikai regény *Ferr Mac Laren*-nek. *Mikszáth Kálmán* „Szent Péter esernyője” című bőve regénye a gyönyörű *R. Lenkffy István*, *K. edmúnj* *Mári*, *Rátkai*, *Várkonyi*, *Huszár Károly*, *Szenci Ferköval* és a magyar művészlég egész gárdájával a főbb szerepekben. „Szerelm szárazon és vízen” kitűnő amerikai bruleszk 2 felvonásban. (5. nyelvű 8 és nyelvű 10 órákor.)

Árutözsde

A gabonapiac magánforgalma igen kis keretek között mozgott. Dunántúli és pestmgyei buza iránt volt néma érdeklődés 3460—3470 K-val budapesti paritásban. A rozs ára 2050—2975 K volt 100 Kg-ékat. A termény-cikkeket közül a zab ára 2450 K Budapestben, morzsolat tengerit 3075 K-val kínáltak állomásról. Takarmányára 2475—2525 K minőség szerint. Megszárludt az iránvazt korpában. Eladták 1625—1650 K-val budapesti paritásában, zsűkál kváltt.

Vasárnap magánforgalom

Az értéktözsdei magánforgalomban a szombati erősebb javulás után az iránvazt vasárnap is általában szilárd maradt, azonban üzletlétés már csak kevés történt. *Róma* 4550—75, *Állams* vasut 14600—700, *Salgó* 9450—500, *Kőbuz* 3300—400, *Szódium* 3450—550, *Dellavast* 4300—450 közbött volt, *dollár* szilárd 779—83, *márka* 274 1/2—76, *le* 546—49, *donár* 1094—57, *szokol* 1489—94, inkább négyesen. A bécsi kifizetés szombati este óta lanyha és csak kínálat észlelhető. Bécsi magánjelentések szerint különösen *Alman* vasut és a valutákkal együtt a *dollár* tetemesen drágult.

Az álgróf fosztogatta az Amerikából visszatért magyarokat

A detektívek elfogták egy Rákóczi-uti kávéházban

— A *Hétfoi Napló* tudósítójától. —

A rendőrségre az utóbbi időben számos jelentés érkezett, hogy az Amerikából visszatért magyarokat ismeretlen egyének meglopják és kifosztják. A rendőrség minden egyes esetben megindította a nyomozást, a tetteseknek azonban nem tudott a nyomára jutni. Egy véletlen folytán a múlt héten sikerült a tettesek egyikét kézrekeríteni a raziázó detektíveknek. Az illető, aki grófnak mondotta magát, egyike volt azoknak, akik százszekeret kerestek a visszatérő magyarok jóhiszeműsége révén.

A Rákóczi-uton levő *Debreceen-kávéházban* egy fiatalember vonta magára a vendégek figyelmét. Pazar módon költözött és az asztalin sorjában állottak egymás mellett a pezsgós üvegek, a boros butellák. A kávéházban muszájlag cigányt foglaltak a maga részére és egy-egy nótá után ezres bankókat fizetett.

A detektívek épp abban az időben voltak raziázó és ketten benéztek a *Debreceen-kávéházba*. A mulatózó fiatalok természetesen nekik is feltűnt azonnal és ezért igazolásra szólították fel. A fiatalember dühösen felelte:

— Mit akarnak tőlem, én *Szapary gróf* vagyok és most jöttem haza Amerikából.

A detektívek nem elégedtek meg a gyanus fiatalember egyszerű kijelentésével és erősen követelték, hogy igazolja magát. Az állítólagos gróf erre rézséget szmulált és így próbált kitérni

a rendőrség embereinek a kérdésére elől. A detektívek, miután láták, hogy a fiatalemberrel szép szótval nem megy, dacára erőlyis tiltakozásának, megmozdították és a szobellon dollárokat, diédókat és ledégyecellen óstrákot és magyar pénzt találtak. A sikeres motázás után a hirtelen elcsodasodott „*Szapary gróf*” előállították a főkapitány-ságra.

A rendőrségnek azután csakhamar megállapították, hogy a gyanus fiatal-ember valódi neve *Szmobrács János*, 24 éves, volt vidéki guzdálkodó. *Szmobrács* elmondotta, hogy *Kerkaszabadhegyen*, *Lázár István* ottani földművelő, aki nemrég jött haza Amerikából, 360 dollár, 1000 diudart és egy esomó elzárlé-pest és lebélyegzetlen ezres bankjegyet lopott el.

A kilönböző valutákat eladta és a pézenz rubát vásárolt magának. *Szmobrács* kijelentette, hogy a valuták egy részének értékesítéséből 250.000 koronát szerzett, amiből azonban előállították, csak 16.000 korona volt a zsebében.

— Hol van a többi pénz? — kérdezte tőle.

— Ellopták. Minálnt mulattam, bizonyosan ellopták tőlem.

A rendőrség most abban az irányban is nyomoz, hogy a tolvaj pénzt tényleg ellopták-e és ha igen, kik követték el a tolvajlást. A nyomozás egyébként ki fogja deríteni, hogy *Szmobrács* milyen bünököt követett még el. Valószínűleg ugyanis, hogy hasonló bűncselekményeket követett el *Rábatófaluban* és *Buda-pestben* is.

— A laikusok azonban nem szoktak tovább menni a vasajtónál, amit különben éppen a veszedelmek elkerülése végett helyeztek el a barlangba. Szóval, amint látja, nem igen veszedelmes hely és semmi különösebb romantikát nem lehet felfedezni benne, mert úgy-e, nem számít, hogy a barlang falai sok szulvos, bandás nélküli párbaft láttak mádt.

Boszorkányügetés és a bolond asztalos.

A mezőőr, akibe közben felértünk, szintén egyedvlien gondol a barlang eseményeire.

— Valamikor sok száz évvel ezelőtt boszorkányokat éretek a barlang vidékén — mondja. — Szép verses történeteket is olvastam róla. A többi barlanglakók nem érdekelnek.

Nem messze a mezőőr házikójától egy villába térünk be.

— Ó kérem, — mondotta a tulajdonos, — sok tollra való dolog történik itt a barlangban és a környékén. Ha látták volna azt a *Dosztójevskij*-tipusú toprongyos embert, aki itt él a barlangban. Részeg volt sokszor. Ilyenkor a részeg ember böbeszédűségével mesélt hosszú és fantasztikus történeteket.

— Laktik itt még egy érdekes alak. Egy asztalos. Itt a hegyen a legianasztikusabb akarással bevett néhány holdat, kannáknak hordta fel a vizet öntözni, szent meggyőződése, hogy óriási eredményeket fog elérni.

Rentábilis üzlet.

— Csodálkozunk azon, hogy még mindig nem építene ide kertvárost. Csodálkozunk azon is, hogy az *Egysz* inkább tartja rentábilis üzletnek azt, hogy eladja itt etterülő telkeit, ahelyett, hogy kiforszozná a kertváros építését.

— A pestiek nem is tudják, milyen szép az élet idekinn és a Gellérthegynek ezen a vadabb részén és hogy bár sok a romantika értefelé, végeredményben nem kell félni semmi veszedelemtől. *A gellérthegi barlang szájából hiányoznak a fogak és nem harap.*

A fogatlanszájú barlang

— A *Hétfoi Napló* tudósítójától. —

A *Gellérthegy* déli lejtőjén, a *Ferenc József-híddal* szemben tájta szélesre törtek az egykor hirhiedt gellérthegi barlang, amelynek mélyében hajlíktalan esavargó és tolvajnépség húzta meg magát nem egyszer.

A barlang körül némi bonvádalom támadt, mert a barlang vidékén elterülő *Kerkapoly-Bodor-féle* telkek kezéjébe: a kultuszminisztérium, a telkek egyrészt borbádat egy vállalkozó. Ez a vállalkozó nem másra óhajtja felhasználni a telkeket, mint burgonyatermelésre, ami ha bekövetkeznék, kissé furesa kiegészítést adna a külföldi vendégek részéről annyiszor megesodott dunaparti látkegnek. A főváros, amelynek tulajdonához csak a barlang felnyúló keskeny sáv tartozik, a barlang előtti teret is hozzászámítva, hajlandó volna megváltani, vagy mással elcserní a *Kerkapoly-Bodor-féle* telkeket, hogy akadályt állítson a krumpliföld-terv megvalósításának. Ami azért is fontos lenne számára, mert régi terve, hogy tejasarnokot rendezzen be a különben gyokori raziázó kiváló esavargótanyán: a gellérthegi barlangban és ennek a tejasarnoknak formáját valószínűleg erősen akadályozná, ha utközben krumpliföldön kellene keresztülbukdósolnia a közönségnek.

Felfűnő sokaságban lepik el a szegény emberek a barlang körül elterülő lejtőt. Ezeket a szegénysorsu gellérthegi térszvendégeket hiába kérdeztük meg, hogy mit tudnak a közvelem mellett túrógok barlang romantikájáról, amelynek egy főheber tejasarnok néhány bőbitás ki-szolgáló kisasszonya esetleg csakhamar véget vet.

Hogy itt rablók tanúzhathattak volna valaha? Vagy hogy ezeknek esnevezésbe leszámazottjai: a tolvajok és csirkéfogók esetleg most is éjjelenként a barlang mindent elnyelő sötétjében szónék terveiket? Vagy egy gyanus revolverdörrenés a barlang szájában?

— Oh, oh, csak nem tetszik gondolni!

— Csak azt tudjuk, hogy ez a barlang a régi háboruból maradt itt, — mondják.

Oldalt az öntözöember és két kapáló paraszt ezt mondják:

— Csak tessék felmenni a *Citadellához*, ott laknak sokan, azok azt hiszem, tudnak mesélni rémes történeteket a barlangról, mi is hallottunk de már nem emlékezünk rá. Csak tessék felmenni a mezőörhöz.

Geológiai kutatás és párbaft a barlangban.

Fentről éppen ekkor érkezik egy magas, szőke fiatalember. Csak fél-félrel figyel felénk, de máris tudja, mit akarok.

— Csak tessék jönni, majd én elvezetem a mezőörhöz. Meg aztán talán én is tudnék a barlang eseményeiről valamit. Ugy van az, hogy engem minden érdekel kérem ezen a világon. Így kerültem el ebbe a barlangba is. Ugyanugy, ahogy 1919 őszén beléptem az *Ebredő Magyarok* Egresületébe. *Egyetemi hallgató vagyok és egyetemi hallgató száma-ra akkor divat volt az, hogy belépjék az Ebredőkhoz.*

De azért valahogyan ne higgye azt, hogy a szűdóra haragszom. Egyetlenegy zsidót sem bántottam. Csak hát akkor divat volt az „*Ebredés*”. Sokan csak divat-„*ebredők*” voltak, mint én is, aztán komoly *ébredők* fejlődtek ki. En azonban kiéptem, mert a politikai és társadalmi tevékenységük nem tetszett. *Most royalista vagyok*. Tudja azonban, hogy sok tekintetben annyira tetszik nekem a szabadkőművesek programja, hogy ha funkcionálnának, egészen biztosan belépnék közéjük.

— Mindenben szeretek résztvenni. Így kerültem el a gellérthegi barlangba, egy geológiai kutatás alkalmával. *Cholnoky Jenő* és *Deleki Pál* gróft érdekelte ugyanis a barlang belseje. Hogy milyen metamorfózis megy át egy különben jól állóküzdő tudós egy ilyen barlangban! *Cholnoky Jenő* nem csupán addig a vasajtón tört előre Telleki grófal és velem együtt, ameddig sem különösebb piszok, sem életveszély nem fenyegette a barlanglátogatót, hanem keresztülbjt a vasajtón is, ahonnan már csak hason csuszva lehetett továbbjutni, vagy eseeleg nagyot zuhanni lefelé. Képzelteti, hogy milyen állapotban került vissza a professzor ur!

KÖZGAZDASÁG

A Rimanurány-Salgótarjáni Vasmű Rt. igazgatósága elhatározta, hogy a hó 18-ra rendkívül lecsökkent a hó egybe, melyen az alapitókésék 130.000 darab részvény kibocsátása által 174 millió koronáról 200 millió koronára való felemelése fogja indítványozni. Ezt a tökémelet a társaság állandó nagy tökezákségeleto indokolja, miután az üzemek az utolsó hónapokban fokozatosan mindinkább nagygyobózt termelésre tértek át. A társulat felhasználja egyszerűsámd az alkalmat, hogy az utolsó hetekben világoosan megnyilvánulati azon veszélyt, mely a vállalatot a nyugati nagypári érdekeltségnek érdekébené akarja venni, ellen-súlyozza. E célból 25.600 darab részvény külön szavazati joggal fog felruháztni, melyek legkevesebben 15 év múlva bevonatnak. Izzelből 5 százalékos osztalékgő-sultázás fognak bírnak esztalégo-fel-számolás alkalmával a társaság vagyongő-ban csak névértékű erejű részvények. A további 104.400 darab részvény az eddigi részvényeseknek fog átveleer felajánltni. A társaság ezáltal azt kívánja elérni, hogy úgy, amint azt az utolsó években a német ipar az ottani gazdasági közvélemény egyöntetű helyeslése mellett tette meg és anélkül, hogy a részvényesek anyagi érdekeit érintené, az ország ezen legnagyobb vállalatát megővja attól, hogy idegen érdekek szolgálatába állítsassék.

Kinyerések az Országos Központi Takarékpénztárnál. A Magyar Országos Központi Takarékpénztár igazgatósága *Adler Gyula*, *Krepels József*, *Strassnitz Gyula* és *Dános Marcell* helyettes-igazgatók által igazgatott, *Dános Géza* főigazgatót a központ helyettes-igazgató-jává, *Kéréses Márton*, *Stolár Géza*, *Schöja Antal*, *Neugrósch Laioz* és *Fronner Hugó* országvédel, *Dr. Méray Imre* jogügyi titkárt, *Dercsányi Bertalan* és *Gáspár Aladár* főtitviszleket helyettes-igazgatók, *Paulini Jenő* és *Forster Jenő* fők-főnököket, *Fenyő Sándor*, *Korbuly Imre* és *Legényi Ernő* főtitviszle-

ket országvédel, *Pető Mór* főtitviszle, főigazgatóvá, *Dulcz Géza* főtitviszle, *Andor*, *Holt Péter*, *Berinyk Gyula*, *Andor Mihály*, *Andrényi Jenő*, *Eiselt Antal* és *Schanda Károly* főtitviszle által osztályfőnökökké nevezte ki.

Az Általános Takarékpénztár. A Magyar Általános Takarékpénztár *Rákronberger Lipót* újvati tanácsos elnöke leatt tartott 40. közgyűlése *Dr. Hóvátyi Lipót* vezérigazgató előterjesztésére elhatározta, hogy a nyvadialapba *Beutatót* 3 millió K-n felül kimutatott 13.536.394.73 K-tista nyoreselőből (a valy 10.879.523.00 K) a tartaléklapára 1 millió K utaltassék, ami által az 57 millió K-ra emelkedik az a részvényesek részére 1922 május 5-től kezdve 55 koronával = 11% váltádsze be a tavalyi 40 koronával = 8% odig fizetett legmagasabb osztalékkal szemben. Az intéző bizottság tartozó Közgazdasági Takarékpénztár T. Kiskunfélegyháza, beolvadt a Takarékpénztárba és ezennel mit kiskunfélegyháza háza főköntézet fogja működtetni, úgy hogy most már a takarékpénztárak 8 budapesti és 5 vidéki főköntézet és pedig: Kiskunfélegyházán, Sopronban, Szegeden, Székesfehérváron és Mórakon szárhelyen.

Előterjesztés a Központi Váltózártól. A Központi Váltózártól Rézvárosi társaság igazgatósága *Deutsch József* helyettes-igazgatót igazgatóvá, *Schöler Ferenc* és *Radó Pál* egyeztetőket helyettes-igazgatókká nevezte ki.

A Bolyvárosi Takarékpénztár tökéme-tése. A Bolyvárosi Takarékpénztár Rézvárosi társaság igazgatósága a legutóbbi közgyűlést nyert felhatalmazás alapján alapitókésék 48 millió koronáról 60 millió koronára való felemelése határozta el, 24.000 darab, az 1922. ultózártalra jogosító új részvény kibocsátása által, melyek a 650 részvényesek 4:1 arányban, nettó 620 K árban, kamatt és költség felszámítás nélkül ajánlatnak fel. Az elővetélt jog e hó 15-től gyakorolható az intéző penztárnál. A tökémeles folytán a takarékpénztár saját tőkét 76 millió koronára emelkednek.

Az Ingatlanbank otzáléka. Az Ingatlanbank 1921. évi tiszta nyeresége 6 millió 601.596.43 korona. Otzáléka 40 korona (20%), tavaly 30 korona (15%) és szelvények bevértékű részvények kibocsátása. A Nemzeti Takarékpénztár tökéme-tése. A Nemzeti Takarékpénztár és Bank R-T. közgyűlése elhatározta az alapitókésék 40 millió koronáról 60 millió ra való felemelését. Az elővetélt jogot a részvényesek 2:1 arányban 60 korona árfolyamon e hó 18-ig gyakorolhatják.

A „Mercur” üzletteremtése. A „Mercur” Váltózárti Rézvárosi társaság igazgatósága legutóbb tartott ülésén megállapította az intézőt 1921. évi mérleget, mely a múlt évit 12.960.995 K 89 fillérel szemben 33.473.946 K 23 fillér bruttó nyereséggel zárul. A tiszta nyereség 8.165.312 K 27 fillér a múlt évit 5.188.996 K 40 fillérel szemben. Az igazgatóság a folyó hó 18-ára egybevittott közgyűlést tartja javasolni fogja, hogy a különböző tartalékok, valamint a nyvadialap 36 dollára utolsó általános részvényenként az 1921. évi 22 K (1920. évben 20 K) fíztessek fel. Az intéző kiváló üzletteremtése pénzügyi körökben bizonyára elégt feltűnést fog kelteni.

Az Urlikány-Zsilvölgyi tökémeles. Az Urlikány-Zsilvölgyi Magyar Szőnbánya R-T. a május 6-án megtartott közgyűlése határozatának értelmében a társaság részvényenként 31. számú szelvényét május 8-tól 150 koronájúra kerülnek bevértésére.

A Spódiúgyári tökémeles. A Spódiúgyári Rézvárosi társaság — érdektől-dumyári Rézvárosi társaság — az új-szűnk szerint — felemelt alapitókését. Az új részvények nagy tételre az Angol-Magyar Bank teén elővös feltétel nélkül egy előkelő kultúrú részvényesek által. Az új részvények nagy tételre az Angol-Magyar Bank teén elővös feltétel nélkül egy előkelő kultúrú részvényesek által. Az új részvények nagy tételre az Angol-Magyar Bank teén elővös feltétel nélkül egy előkelő kultúrú részvényesek által.

Felolós szerkesztő: SZOMAHÁZY ISTVÁN

Társrészesek: Dr. ELEK HUGÓ és PAJOR MÁTYÁS

Fővárosi Cirkusz
Naponta 1/8 órákor a fénys májusi mesor. Csütörtök, csombdi, vasárnap 11 órákor, szombdi és gyert-mekelőds.
Telefonszám: 55-55
Fővárosi Fővárosi Orfeum Vt. Mapp. ucta 18. Szombdi, vasárnap 11 órákor, szombdi és gyert-mekelőds.
Szerkesztő: GYÖRGI MÁTYÁS
Közleto este fel 8 órákor.

Roval. — **KIS KOMEDIA** a 14-29. Utas 18. Rott és Steinhardt feltöltével: Gárvárostól és Dr. stume Diener. Kezdeleto 7 órákor. Utolsó előadás május 21.